Europaparlamentet
2024-2029

ANTAGNA TEXTER

P10_TA(2025)0314

Finansieringen av handlingsplanen för Tanzania 2025

Europaparlamentets resolution av den 27 november 2025 om utkastet till kommissionens genomförandebeslut om finansieringen av den årliga handlingsplanen till förmån för Förenade republiken Tanzania för 2025 (D110180/02 – 2025/2979(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av utkastet till kommissionens genomförandebeslut om finansieringen av den årliga handlingsplanen till förmån för Förenade republiken Tanzania för 2025 (D110180/02),

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/947 av den 9 juni 2021 om inrättande av instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen, om ändring och upphävande av Europaparlamentets och rådets beslut nr 466/2014/EU och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1601 och rådets förordning (EG, Euratom) nr 480/2009[1] (*förordningen om instrumentet Europa i världen*), särskilt artikel 25,

– med beaktande av yttrandet av den 22 oktober 2025 från den kommitté som avses i artikel 45 i förordning (EU) 2021/947,

– med beaktande av artikel 11 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter[2]

– med beaktande av Europaparlamentets resolution av den 8 maj 2025 om gripandet och risken för avrättning av Tundu Lissu, ordförande

---

1 EUT L 209, 14.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.

2 EUT L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

för Chadema, det största oppositionspartiet i Tanzania,

– med beaktande av artikel 115.2 och 115.3 i arbetsordningen,

– med beaktande av den gemensamma behandlingen av ärendet i utskottet för utrikesfrågor och utskottet för utveckling, i enlighet med artikel 59 i arbetsordningen,

– med beaktande av förslaget till resolution från utskottet för utrikesfrågor och utskottet för utveckling, och av följande skäl:

A. Den 22 oktober 2025 lades utkastet till kommissionens genomförandebeslut fram för kommittén för instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete.

B. Utkastet till kommissionens genomförandebeslut visar på en missriktad strategi från kommissionens sida, som inte fullt ut återspeglar bristerna i fråga om demokrati och mänskliga rättigheter i Tanzania under de senaste åren, särskilt sedan det riggade valet i oktober 2025, efter vilket regeringen slog hårt ned på demonstrationer vilket ledde till att långt över 400 människor dödades och hundratals människor har åtalats för förräderi.

C. Afrikanska unionens valobservatörsuppdrag har starkt kritiserat genomförandet av presidentvalet i Tanzania, där den sittande presidenten valdes med tillsynes 98 % av rösterna. I motsats till valet 2015 bjöd Tanzanias regering inte in något europeiskt valobservatörsuppdrag.

D. Vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Kaja Kallas, uttryckte på Europeiska unionens vägnar allvarlig oro över våldet efter valet i Tanzania och noterade att ”bristen på lika förutsättningar inför valet präglades av rapporter om bortföranden, försvinnanden och våld som begränsade utrymmet för medborgerliga och demokratiska rättigheter”.

E. Tundu Lissu, ledare för Chadema, Tanzanias största oppositionsparti, greps den 9 april 2025 och åtalades senare för förräderi och tre brott som rör offentliggörande av falsk information inom ramen för lagen om cyberbrottslighet. I Tanzania kan förräderi bestraffas med döden. EU motsätter sig otvetydigt dödsstraff under alla omständigheter. Kort efter Tundu Lissus gripande uteslöts Chadema från deltagande i president-och parlamentsvalen i oktober 2025, eftersom partiet vägrat att underteckna en valuppförandekod. Kandidaten för det näst största oppositionspartiet, Alliansen för förändring och transparens (ACT-Wazalendo), Luhaga Mpina, uteslöts också från att ställa upp i valet.

F. Tanzanias regering har inte uppfyllt något av de krav som Europaparlamentet lade fram i sin resolution av den 8 maj 2025,

bland annat kravet på att omedelbart och villkorslöst frige Lissu, genomföra en reform av rättsväsendet, förbättra människorättssituationen och föreslå en valreform.

G. Tanzanias tillbakagång i sitt åtagande att främja gemensamma värden, principer och intressen, särskilt när det gäller mänskliga rättigheter, grundläggande friheter, demokrati, rättsstatsprincipen, god samhällsstyrning och ett öppet medborgerligt utrymme, samt dess eskalerande tillslag, godtyckliga gripanden, våld, attacker och trakasserier mot oppositionsmedlemmar, människorättsförsvarare, ursprungsbefolkningar, hbtqi+-aktivister, journalister och organisationer i det civila samhället, är oförenligt med programplaneringsprinciperna för geografiska program inom ramen för förordningen om instrumentet Europa i världen. Krisen efter valet i Tanzania utgör ett omedelbart hot mot demokratin, rättsstatsprincipen, de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna i landet. Alla planerings- och programplaneringsbeslut som inte tar hänsyn till dessa aspekter gör genomförandeakter som beslutats under sådana omständigheter ogiltiga.

H. EU stöder i hög grad Tanzanias digitala omställning, genom investeringar i 4G och fiberoptisk infrastruktur, e-förvaltning, digitala färdigheter och utveckling av den privata sektorn, i syfte att öka tillgången till information och främja en öppen digital ekonomi. Tanzanias myndigheter har dock agerat i strid med dessa mål genom att införa nedstängningar av internet både inför valet och återigen i samband med oroligheterna efter valet, åtgärder som undergrävde det demokratiska deltagandet och riskerade missbruk av EU-stödd digital infrastruktur.

1. Europaparlamentet anser att utkastet till kommissionens genomförandebeslut överskrider de genomförandebefogenheter som fastställs i förordning (EU) 2021/947.

2. Europaparlamentet anser att utkastet till kommissionens genomförandebeslut inte överensstämmer med unionsrätten, eftersom det är oförenligt med syftet med förordning (EU) 2021/947.

3. Europaparlamentet gläder sig över att kommissionen avbröt förfarandet för antagande av utkastet till genomförandebeslut efter att ha informerats om Europaparlamentets farhågor.

4. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att dra tillbaka sitt utkast till genomförandebeslut och att lägga fram ett nytt utkast för kommittén, som respekterar de farhågor som uttryckts, samtidigt som det säkerställs att eventuella nya ändringar inte inverkar negativt på finansiering som är avsedd att stödja icke-statliga organisationer och det civila samhället.

5. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna

resolution till rådet och kommissionen samt till medlemsstaternas regeringar och parlament.